

sületnek. Kísérőlevelében kiemelte: igazi barátokra lelt bennünk, az örmény kultúra barátaira és visszavár bennünket.

Szen Arevsatjan, a Matenadaran igazgatója könnyek között vette át azt az örmény kódex másolatot, amelyet az Egyesület a Vatikáni Apostoli Könyvtárból a *Codex Armenus Vaticanus* sorozatból rendelt meg és adományozott a világ legnagyobb örmény kéziratgyűjteményének. A 32. jelzetű kódex egy miscskönyv - **Missale** - az erdélyi örmények számára készült a XVIII. században. Színes miniatúrái elkápráztatóan szépek, azokat színes fénymásolatban külön megkaptam a kéziratgyűjtemény.

Felemelő érzés volt számomra, hogy Édesapám szülővárosa, Erzsébetváros Örmény Katolikus Plébániája pecsétjével több helyen is ellátott kódex általam eljuthatott az Őshazába, s magam is tehettem valamit az egyetemes örmény kultúra oltárára. Természetesen Erzsébetváros is megkapja az egyházi tulajdonból kikerült kódexmásolatot, hogy teljes legyen a Plébánia gyűjteménye.

Felejthetetlen élmény volt *Paradzsanov* múzeumát megtekinteni, részt vettünk egy ünnepi szentmisén a Világosító Szent Gergely székesegyházban, tanúi lehettünk egy felnőtt férfiakból álló csoport megkeresztelésének a Szent Szárkisz templomban, illetve népzenei, komolyzenei, könnyűzenei hangversenyeken együtt élveztük a szép zenét a zsúfolásig megtelt koncertterem közönségével, fiatal gyermektől az aggasztányig. Jártunk örmény és magyar barátainknál vendégségben, megkóstoltuk az örmény finomságokat, aszalt gyümölcsöket, vagy épp fűszereket szagolgattunk a piacon. Felejthetetlen élményekkel tértünk haza, mintegy öt napot töltöttünk összesen Jerevánban.

Dr. Issekutz Sarolta

* * *

Avilai Szent Teréz Napi Búcsú

A Terézvárosi Örmény Kisebbség hetedik alkalommal rendezett ünnepséget a „Búcsú” tiszteletére. A zsúfolásig megtelt terem jelezte, milyen nagy az igény a kerületben a múlt megismerésére. A kiállításon sokak elismerését elnyerte *Palotai Dániel* fiatal diák-festő alkotásaival. Kiállított szén- és pasztell rajzai mellett láthattuk az első-második díjat nyert 8 éves kori képeit is. A kiállításon egy kerületi vendég felkiáltott: - Fiam a modell ezen a képen!

A Betegh család ősei Szamosújvárról származnak. Az 1730-as évekig tudják visszavezetni a családfát. Palotai Dániel, a család leszármazottja, az első családfát már 11 éves korában megrajzolta Édesanyjának, karácsonyi ajándéknak. A kiállított - kutatások alapján kibővített - terjedelmes címerekkel ellátott új családfát is ő rajzolta. A családfa az érdeklődés középpontjába került. Mivel a *Betegh* család örmény ágában megtalálhatók még az *Ázbej*, *Duha*, *Dániel*, *Czetz*, *Simay*, *Verzár* örmény családok is, jó példát mutatnak, amelyet a többi örmény család is követhet.

Az amerikai *Ararát* című filmet a genocídium emlékezőeként vetítettük le. *Czetz János: Emlékezéseim* című könyvet *Fancsali János*, a budaörsi örmények elnöke mutatta be. Továbbá Czetz János 48-as örmény tábornokra emlékeztünk, halálának századik évfordulóján elhangzott beszédekkel.

Wertán Zsoltné elnök

A Collegio Militar de la Nacion emlékünnepe, 2004. szeptember 6-án elmondott beszéd szövege:

Hölgyeim és uraim!

Tisztelettel köszöntöm *General de Brigada Don Raul Horacio Gallado* tábornok urat, a Collegio Militar de la Nacion direktorát és a Collegio jelenlévő tagjait. Tisztelettel köszöntöm *Szónyi Ferenc* urat, a Magyar Köztársaság nagykövetét és a jelenlévő magyar honfitársakat. Tisztelettel köszöntöm *vitész Ladányi Domonkos* urat a Dél-Amerika Vitézi Rend törzskapitányát, akinek fáradhatatlan munkája nélkül a szülőföldről származó relikviák nem kerültek volna el *Czetz János* választott hazájába, Argentínába. Az ő szeretetteljes közreműködése segített abban is, hogy ezen a szép ünnepségen együtt lehetünk önökkel.

Köszöntöm Önöket Czetz János halálának 100. évfordulóján rendezett megemlékezés alkalmából. Nagy örömmel tölt el, hogy én vagyok az első rokon, aki tiszteletét teheti Czetz János örök nyughelyénél. 2000 márciusában, *Antonio Ortiz* tábornok úr meghívta *Dr. Sasi Nagy István* nagyapámat, az általa küldött dombormű felavatására, aki egészségi állapota miatt erre a nagy utazásra már nem vállalkozhatott. Ő közben 2002 tavaszán örökre eltávozott közülünk, de remélte, hogy a jövőben unokái helyettesíteni fog-

ják. Ez a reménye teljesült a mai napon és jómagam nagy örömmel veszek részt ezen a tisztelgő megemlékezésen. Meghatottan látom azt a megbecsülést és kegyeletet, amellyel Czetz János halála után 100 évvel az argentin katonaság emlékezik rá. Köszönetemet fejezem ki, hogy Önök nem felejtették el Czetz János fáradtságos, tiszta emberi és katonai életútját és igaz megbecsüléssel ápolják emlékét.

Ez az életút az erdélyi Gidófalvától az argentinai fővárosig, Buenos Aires-ig ívelt, viharokkal, harcokkal, megpróbáltatásokkal volt terhes. Czetz János annyi idősen, mint ma én vagyok, már a magyar szabadságért és függetlenségért harcolt és katonai tudásával, szervezőképességével, megtörhetetlen bátorságával példát nyújtott az utókor számára is. Az 1848-49-es magyar szabadságharc leverése után, amikor az önkényuralom ráborult Magyarországra és a további harc teljesen reménytelenné vált, elhagyta Európát és argentin származású felesége oldalán itt, Önöknél találta meg új Hazáját.

Én csak néhány napja vagyok Argentínában, de ez a száz éves érzelmi kötődés - az Önök vendégszereteten keresztül - engem is megérintett. Kérem a Mindenhatót, a két nép közötti barátság - amelynek szép példája a Santo Tomé és Gidófalva testvérvárosi kapcsolata - erősödjön és mélyüljön tovább!

Mindnyájunk előtt álljon példaként Czetz János életműve, mellyel mindkét Hazáját híven szolgálta. Ez alkalommal elhelyezzük a tisztelgés koszorúját, melyet nagy szeretettel hoztunk magunkkal Magyarországról.

Palotai Bálint

Juan Carlos Arias Roig kapitány Czetz Jánosról szóló megemlékező szövege következő, 2006. januári számunkban folytatódik. A spanyol nyelvről való magyarra fordítást az EÖGYKE készítette.

* * *

Bálint Tibor

József Attila

Mivel nekem elsősorban Ő a költő, sosem tudtam egyetlen jellemző sort sem írni róla. S íme az este, ezen tűnődvén megjelent előttem, mint különös látomásban. Fölfordított lyukas mosófazékon ült, tenyerében fogott arcát térde közé csöngetve, amikor a külváros távolabbi gyárai felől Isten lebegett oda hozzá, és meztláb talpával megérintette a vállát:

- Ismét eljöttél ide, ahol minden csupa rom, és ahol ernyőt nyit a kutyatej az elhagyott gyárudvaron?... Mi örömd telik e tájban, ahol hetvennyolc kék, ötvenkilenc zöld és kétszáznegyven fekete légy donog és cikkann át előtted felváltva, s ahol ötvenhétezer szem homok pörgött alá az imént?...

- Én gyűszűnyit mondtam, Uram... - Az körülbelül ennyi...

Attila mélyen elgondolkozott:

- A költői kép sosem ilyen pontos, de épp tétovaságával, kancsalságával hivatott teljesebben átfogni birodalmadat. Egyébként én magam sem tudom, milyen öntudat kopár öröme húz-vonz, hogy e táj nem enged, és miféle gazdag szenvedés taszít ide... Az Isten pipára gyújtva mosolygott:

- Ó, te szegény, te szegény!... Látom, hogy mint ólmos ég alatt lecsapódva, telten, füst száll a szomorú táj felett; úgy leng a lelked, édes fiam; leng, nem suhan...

A költő fölnézett rá; fájón nevetett:

- Ezek a te szavaid, Uram, vagy az anyéimek?... Te utánzólsz engem, vagy én téged?...

Isten még mindig kedélyesen, s egy kis cinkossággal pillantott rá, miközben a füstfelhő puha pamlagként megállapodott a költő mellett, ahol kínlódó gypüket sárba száradt üvegcserepek nézték fénytelen, merev szemmel.

- Sublótomból, amely kozmosz-palotában áll, az utóbbi időkben rendkívül értékes költői képek tűntek el... Ezek már csupán amiatt is pótolhatatlanok, mert velük az anyag és a szellem világát igyekeztem egybemarkolni, hiszen öregszem, és egyre inkább érzem, hogy a költői összeggel inkább bele tudok tekinteni a földi kavargásba, mint a logika távcsővével...

- Végre az Isten is magára eszmél...

- Jobb későn, mint soha, Attila fiam...

- De miért épp engem gyanúsítasz?...

- Mert az elvont gondolatot mostanában egyedül te tudod ilyen istenien képekké átfogalmazni...

A költő megrendülten nézett maga elé: